

การศึกษาความเป็นไปได้ของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้ PIC Model
เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท
หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
Feasibility of an Online Teaching and Learning Provision Using PIC Model with
Master's Degree Students in a Social Distancing Context at
Rajabhat University in Yala

นาวรัตน์ ไชยมภู^{1*}, จรุณี แก้วเอียน¹ และ นิตยา เรืองแป้น¹

Navarat Waichompu^{1*}, Jarunee Kao-ian¹ and Nittaya Ruangpan¹

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา^{1*}

Master of Education in Educational Administration, Yala Rajabhat University^{1*}

(Received: September 29, 2020; Revised: January 13, 2021; Accepted: January 29, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 2) เพื่อสร้างรูปแบบฯ และ 3) เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model แบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการศึกษาความเป็นไปได้ฯ ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามปลายเปิด ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน โดยการหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติร้อยละ 2) ขั้นการสร้างรูปแบบฯ โดยการนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างรูปแบบ PIC Model และ 3) ขั้นการประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model ประชากร คือ นักศึกษาปริญญาโท สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 29 คน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของ PIC Model ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 คน โดยการหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ได้ค่าระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นภาพรวมเท่ากับ .957 วิเคราะห์โดยสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย ผลการวิจัยพบว่า

1. ความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ด้านความจำเป็น พบว่ามีความจำเป็น ร้อยละ 100 ด้านความพร้อม ส่วนใหญ่มีความพร้อม ร้อยละ 75.86 ด้านการเตรียมความพร้อม พบว่า ความพร้อมอุปกรณ์การเรียน ร้อยละ 100 ด้านองค์ประกอบพื้นฐาน พบว่า การบริหารจัดการ ร้อยละ 86.21 ด้านช่องทางการสื่อสาร พบว่า การสื่อสารแบบสองทาง มีความเหมาะสม ร้อยละ 82.76

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา คือ PIC Model

ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model พบว่า ส่วนใหญ่มีความเหมาะสมในการนำมาจัดการเรียนการสอนออนไลน์ อยู่ในระดับมากและมากที่สุด ซึ่งการวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model โดยยังไม่ได้นำ PIC Model มาทดลองใช้จริง

คำสำคัญ: การจัดการเรียนการสอน, การเรียนออนไลน์, มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม

*ผู้ให้การติดต่อ (Corresponding e-mail: navaratying@hotmail.com เบอร์โทรศัพท์ 081-1895944)

Abstract

This survey research aimed to: 1) study the feasibility of online teaching and learning provision, 2) create an online teaching and learning provision model, 3) assess the feasibility of the PIC (Preparation of learners; Instructional management; Communication channels) model in a social distancing context with master's degree students in Educational Administration at Rajabhat University in Yala. Sample was 29 master's degree students. Research instrument was an open-ended questionnaire based on literature review. Content validity was confirmed by 3 experts. Index of content validity (IOC) was ranged from 0.67-1.00. Reliability of the tool was equal to .967. Data was analyzed using descriptive statistics.

Results revealed as follows.

1. Feasibility of online teaching and learning provision, in terms of need, found that all participants (100 percent) needed it, while 75.86% of them were ready for online teaching and learning provision. In terms of preparation, readiness of learning materials was 100%, and management readiness was at 86.21%. Suitable communication channels found was two-way communication (82.76%).

2. The PIC Model was an online instructional model to support social distancing for Master students majoring in Educational Administration at Rajabhat University in Yala.

3. The feasibility of the PIC Model was suitable for online teaching and learning provision at the highest level. This study is only assess the feasibility of the PIC Model; it has not been used in actual situation, yet.

Keywords: Teaching and Learning Provision, Online Teaching, Social Distancing, PIC Model

บทนำ

สถานการณ์การระบาดของเชื้อโคโรนาไวรัส (Corona Virus Disease: COVID 19) ที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อทั่วโลกและทุกมิติของสังคม รวมทั้งด้านการศึกษาที่ส่งผลให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องปรับเปลี่ยนรูปแบบการเรียนการสอนเพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อ ซึ่งมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เป็นมาตรการหนึ่งที่สำคัญในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อที่บุคคลสามารถปฏิบัติได้โดยไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์หรือเครื่องมือใด ๆ เป็นการนำเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีการศึกษาเข้ามาใช้ในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างต่อเนื่องไม่หยุดชะงัก ซึ่งสถานการณ์การระบาดของเชื้อ COVID-19 ที่เกิดขึ้นครั้งนี้เป็นการระบาดที่เกิดขึ้นกระทันหันและมีการแพร่กระจายเชื้ออย่างรวดเร็ว ส่งผลให้ผู้สอน ผู้เรียน และสถาบันการศึกษา เตรียมตัวและปรับตัวไม่ทันในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ แม้ว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ไม่ใช่สิ่งใหม่แต่เป็นรูปแบบการเรียนการสอนที่เกิดจากการนำความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีต่างๆ มาปรับใช้ ในการส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ไม่ว่าจะเกิดข้อจำกัดในการเข้าเรียนแบบปกติในสถานศึกษาก็ตาม โดยผู้สอนและผู้เรียนยังสามารถมีปฏิสัมพันธ์สามารถตอบโต้ซึ่งกันและกันได้ตลอดเวลา ทุกสถานที่ รูปแบบการเรียนการสอนแบบออนไลน์จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งเพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม รวมทั้งยังเป็นความท้าทายของผู้สอนและผู้เรียนในการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตใหม่ในการเพิ่มสมรรถนะและทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัลและเทคโนโลยีการศึกษา สอดคล้องกับแนวคิดของ Siritarungsri (2020) ที่กล่าวว่าการเรียนรู้ไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นในชั้นเรียนแต่สามารถเกิดได้จากการสอนออนไลน์ เห็นได้จากผลการวิจัยของ Sriwachirangkoon (2019) ที่ศึกษารูปแบบการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนออนไลน์แบบเปิดสำหรับมหาชนของสถาบันพระบรมราชชนก พบว่าความต้องการด้าน

การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($M = 3.62$, $SD = 0.86$) เห็นได้ว่าการจัดการการเรียนการสอนออนไลน์จึงเป็นรูปแบบและเครื่องมือที่สำคัญในการจัดการเรียนการสอนในยุคปัจจุบันและอนาคตเพื่อรองรับสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ส่งผลกระทบให้การเรียนการสอนแบบปกติในห้องเรียนไม่สามารถดำเนินการได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Mezirow (2002) ที่กล่าวว่า การเตรียมผู้เรียนให้มีทักษะและความสามารถในการเรียนรู้จะช่วยให้ผู้เรียนมีความพร้อมในการเรียนรู้ด้วยตนเองและเป็นการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่

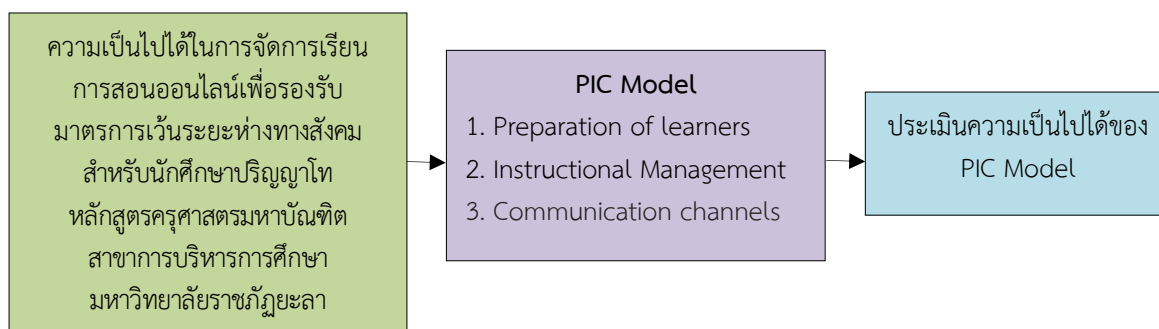
ดังนั้นการสร้างรูปแบบการเรียนออนไลน์ที่มีความเฉพาะตามความพร้อมภายใต้บริบทของผู้เรียน ผู้สอน และสถานศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่ง โดย Buason (2009) ได้จำแนกความหมายของรูปแบบออกเป็น 3 ความหมาย ดังนี้ 1) แผนภาพหรือภาพร่างของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่ยังไม่สมบูรณ์เหมือนของจริงซึ่งความหมายนี้มักจะเรียกทับศัพท์ในภาษาไทยว่า “โมเดล” ได้แก่ โมเดลบ้าน โมเดลรถยนต์ โมเดลเสื้อ เป็นต้น 2) แบบแผนความสัมพันธ์ของตัวแปรหรือสมการทางคณิตศาสตร์ที่รู้จักกันในชื่อที่เรียกว่า “Mathematical Model” และ 3) แผนภาพที่แสดงถึงองค์ประกอบการทำงานของสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งความหมายนี้บางทีเรียกกันว่าภาพย่อส่วนของทฤษฎีหรือแนวคิดในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น รูปแบบการสอน รูปแบบการบริหาร รูปแบบการประเมิน เป็นต้น จากสภาพการระบาดของเชื้อ COVID-19 ผู้วิจัยเห็นถึงความสำคัญของการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งปัจจุบันหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ยังไม่มีรูปแบบดังกล่าวที่ชัดเจน ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษา รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา โดยยึดหลักผู้เรียนเป็นศูนย์กลางเพื่อให้ได้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นจากการระบาดของโรคอื่น ๆ ในอนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

วัตถุประสงค์วิจัย

1. เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
3. เพื่อประเมินความเป็นไปได้ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ PIC Model สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้นำกรอบแนวคิดระบบการจัดการเรียนรู้ (Learning Management System: LMS) ประกอบด้วย 1) ระบบจัดการรายวิชา (Course Management System) 2) ระบบการสร้างบทเรียน (Content Management) 3) ระบบการทดสอบและประเมินผล (Test and Evaluation System) 4) ระบบส่งเสริมการเรียนรู้ (Course Tools) และ 5) ระบบจัดการข้อมูล (Data Management System) มาประยุกต์ใช้ร่วมกับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) เพื่อสร้างแนวคำถามเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลในการสร้างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา บุคลากรกับการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Student Center) และการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) เพื่อนำมาสร้างรูปแบบตามแนวคิดของ Buason (2009) (ภาพ 1)

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน ตามรายละเอียดดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยผู้วิจัยศึกษาความเป็นไปได้ 5 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความจำเป็นในการเรียนการสอนออนไลน์ 2) ความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ 3) การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน 4) องค์ประกอบพื้นฐานในการเตรียมความพร้อม และ 5) ช่องทางการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2562 รุ่นที่ 9 จำนวน 29 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามปลายเปิดที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย 2 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 5 ข้อ ประกอบด้วย 1) เพศ 2) อายุ 3) อายุการทำงาน 4) สถานที่ทำงาน และ 5) ตำแหน่งหน้าที่ที่ได้รับผิดชอบ ส่วนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิดความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม จำนวน 6 ด้าน ประกอบด้วย 1) ความจำเป็นในการเรียนการสอนออนไลน์ 2) ความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์ 3) การเตรียมความพร้อมของผู้เรียน 4) องค์ประกอบพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ 5) ช่องทางการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และ 6) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย 1 ท่าน อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 1 ท่าน และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วย (Index of Item Objective Congruence: IOC) ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง .67-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามซึ่งเป็น Google Form ให้กับกลุ่มตัวอย่างทาง Google Classroom และให้กลุ่มตัวอย่างตอบกลับทาง Google Classroom ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 29 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อใช้เป็นข้อมูลในการนำมาयर่างรูปแบบฯ ในขั้นตอนที่ 2

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาด้วย ค่าร้อยละ

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นตอนการสร้างรูปแบบฯ

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 มาयर่างรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร

การศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา แล้วนำร่างรูปแบบฯ ตรวจสอบคุณภาพโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการวิจัย 1 ท่าน อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหาร การศึกษา 1 ท่าน และอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบประเมินความเป็นไปได้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ และประโยชน์ ต่อนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา จำนวน 10 ข้อ ผลการพิจารณา PIC Model จากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 พบว่า มีความเหมาะสมในการนำมาจัดการ เรียนการสอน ($M=4.00$, $SD=0.00$) มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา ($M=5.00$, $SD=0.00$) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ ($M=4.67$, $SD=0.57$) ตามความต้องการของนักศึกษา ($M=4.33$, $SD=0.57$) ส่งเสริมภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีตามสภาพปัจจุบัน ($M=4.67$, $SD=0.57$) สามารถนำมาจัดการเรียนการสอนได้ จริง ($M=3.67$, $SD=0.57$) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทุกเวลา ทุกสถานที่ ($M=3.67$, $SD=0.57$) ทำหายทั้งผู้สอนและ ผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ($M=5.00$, $SD=0.00$) องค์ประกอบ พื้นฐานทั้ง 3 ด้าน ของ PIC Model มีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ ($M=3.00$, $SD=0.00$) และภาพรวมของ PIC Model เป็นไปได้ในการนำมาจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ($M=4.00$, $SD=0.00$)

ขั้นตอนที่ 3 การประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ปีการศึกษา 2562 รุ่นที่ 9 จำนวน 29 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นแบบมาตรา วัดประเมินค่า 5 ระดับ (Rating Scale) จำนวน 11 ข้อ ได้แก่ 1) มีความเหมาะสมในการนำมาจัดการเรียน การสอนเพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม 2) มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา 3) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ 4) ตามความต้องการของนักศึกษา 5) ส่งเสริมภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีตาม สภาพปัจจุบัน 6) สามารถนำมาจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ได้จริง 7) ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทุกเวลา ทุกสถานที่ 8) ทำหายทั้งผู้สอนและผู้เรียน 9) PIC Model ทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ และ 10) ภาพรวมของ PIC Model และ 11) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย อาจารย์ที่มีความ เชี่ยวชาญด้านการวิจัย 1 ท่าน อาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษา 1 ท่าน และอาจารย์ที่มี ความเชี่ยวชาญด้านการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ในระดับอุดมศึกษา 1 ท่าน เพื่อพิจารณาตรวจสอบความ เทียบตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการหาค่าดัชนีความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วย (Index of item objective congruence: IOC) ได้ค่าความตรงเชิงเนื้อหาระหว่าง .67-1.00

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามทั้ง 2 ฉบับ ที่ผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาจากผู้เชี่ยวชาญ มาทดลอง ใช้ (Try Out) กับนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เรียนออนไลน์ จำนวน 20 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1951) ที่มีค่าความเชื่อมั่นตั้งแต่ .7 ขึ้นไป (Fraenkel, Wallent & Hyun, 2012) การวิจัยครั้งนี้ได้ ค่าความเชื่อมั่นรายด้านเท่ากับ .945 ภาพรวมทั้งฉบับเท่ากับ .957

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามซึ่งเป็น Google Form ให้กับกลุ่มตัวอย่างทาง Google Classroom และให้กลุ่ม ตัวอย่างตอบกลับทาง Google Classroom ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจำนวน 29 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 หลังจากนั้นนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลโดยสถิติเชิงพรรณนาได้แก่ ค่าร้อยละ

จริยธรรมวิจัย

ผู้วิจัยนำโครงการวิจัยเพื่อขอการรับรองจากคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร ยะลา ได้หมายเลขรับรอง 050/2563 ลงวันที่ 27 กุมภาพันธ์ 2563

ผลการวิจัย

ผู้วิจัยนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 72.40 เพศหญิง 27.60 มีอายุระหว่าง 36-48 ปี ร้อยละ 55.17 รองลงมา คือ อายุระหว่าง 24-35 ปี ร้อยละ 44.83 ประสบการณ์อายุการทำงาน 6-10 ปี ร้อยละ 31.03 รองลงมาคือ 1-5 ปี ร้อยละ 27.59 และ 11-15 ปี ร้อยละ 60.69 สถานที่ทำงานส่วนใหญ่อยู่ในจังหวัดปัตตานี ร้อยละ 41.38 รองลงมาคือจังหวัดนราธิวาส 27.58 และจังหวัดยะลา 24.14 ดำรงตำแหน่งครูผู้สอน ร้อยละ 51.72 รองลงมาคือหัวหน้ากลุ่มสาระ ร้อยละ 17.23 และหัวหน้างาน ร้อยละ 10.35

2. ข้อมูลความเป็นไปได้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้ เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 5 ด้าน

ตาราง 1 ข้อมูลความจำเป็นในการเรียนออนไลน์

ข้อมูลความจำเป็น	จำนวน (n=29)	ร้อยละ
จำเป็น	29	100
ไม่จำเป็น	0	0
รวม	29	100

จากตาราง 1 ด้านความจำเป็นในการเรียนออนไลน์จากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโควิด (COVID-19) ความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ พบว่า นักศึกษามีความคิดเห็นว่าการเรียนออนไลน์มีความจำเป็น ร้อยละ 100

ตาราง 2 เหตุผลความจำเป็นในการเรียนออนไลน์

เหตุผลความจำเป็น	จำนวน (n=29)	ร้อยละ
1. เพื่อป้องกันการติดเชื้อ	23	79.31
1.1 การปิดสถานศึกษาชั่วคราว	3	13.04
1.2 มีการระบาดของโรคที่ยืดยาว	2	8.70
1.3 มาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม	11	47.82
1.4 ความไม่แน่นอนของสถานการณ์โรคระบาด	2	8.70
1.5 ไม่สามารถกำหนดการสิ้นสุดการแพร่กระจายของเชื้อ	5	21.74
2. เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้	13	44.83
2.1 การเรียนรู้ไม่ควรหยุด	3	23.07
2.2 เป็นการเรียนรู้ตลอดเวลา	2	15.39
2.3 การเรียนออนไลน์ไม่ใช่เรื่องใหม่	1	7.69
2.4 ตอบโจทย์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21	2	15.39
2.6 ป้องกันการหยุดชะงักหรือล่าช้าในการเรียนการสอน	2	15.39
2.7 เป็นทางออกที่ดีเพื่อให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินต่อไป	3	23.07

จากตาราง 2 ด้านเหตุผลความจำเป็นการเรียนออนไลน์จากสถานการณ์การระบาดของโรคไวรัสโควิด (COVID-19) พบว่า เหตุผลความจำเป็น สามารถสรุปได้ 2 ประเด็น คือ ประเด็นที่ 1 เพื่อป้องกันการแพร่เชื้อ ร้อยละ 79.31 โดยเหตุผลที่มีค่าคะแนนสูงสุด คือ ปฏิบัติตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ร้อยละ 47.82 รองลงมา คือ ไม่สามารถกำหนดการสิ้นสุดการแพร่กระจายของเชื้อ ร้อยละ 21.74 ประเด็นที่ 2 เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ ร้อยละ 44.83 โดยเหตุผลที่มีค่าคะแนนสูงสุด คือ การเรียนรู้ไม่ควรหยุดและเป็นทางออกที่ดีเพื่อให้ กระบวนการเรียนการสอนดำเนินต่อไป ร้อยละ 23.07 รองลงมา คือ เป็นการเรียนรู้ตลอดเวลา ตอบโจทย์การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และป้องกันการหยุดชะงักหรือล่าช้าในการเรียนการสอน ร้อยละ 15.39

ตาราง 3 ข้อความพร้อมในการเรียนออนไลน์

ข้อมูลความพร้อม	จำนวน (n=29)	ร้อยละ
พร้อม	22	75.86
ไม่พร้อม	1	3.45
พร้อมในระดับหนึ่ง	6	20.69

จากตาราง 3 ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์จากสภาพปัจจุบันที่มีการระบาดของไวรัสโควิด COVID-19 นักศึกษาส่วนใหญ่มีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ ร้อยละ 75.86 รองลงมา คือ มีความพร้อมในระดับหนึ่ง ร้อยละ 20.69 และไม่มีความพร้อม ร้อยละ 3.45

ตาราง 4 ข้อมูลเหตุผลความพร้อมในการเรียนออนไลน์

เหตุผลความพร้อม	จำนวน (n=29)	ร้อยละ (100)
พร้อม		
มีความเหมาะสมกับสถานการณ์	22	75.86
ไม่พร้อม		
สถานที่และอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ไม่พร้อม	1	3.45
พร้อมในระดับหนึ่ง		
ขาดความรู้การเรียนออนไลน์	2	6.90
ขาดทักษะการใช้ระบบออนไลน์	3	10.34
การเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร	1	3.45

จากตาราง 4 พบว่า เหตุผลความพร้อมในการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม สรุปได้ 3 ประเด็น คือ 1) พร้อม ด้วยเหตุผลมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ ร้อยละ 75.86 2) ไม่พร้อม ด้วยเหตุผล สถานที่และอุปกรณ์ในการเรียนออนไลน์ไม่พร้อม ร้อยละ 3.45 และ 3) พร้อมในระดับหนึ่ง ร้อยละ 20.69 ด้วยเหตุผล ขาดความรู้การเรียนออนไลน์ ร้อยละ 6.90 ขาดทักษะการใช้ระบบออนไลน์ ร้อยละ 10.34 และการเข้าถึงสัญญาณอินเทอร์เน็ตไม่เสถียร ร้อยละ 3.45

ตาราง 5 ข้อมูลการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์

ข้อมูลการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
อุปกรณ์การเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต มือถือ เป็นต้น	29	100.00
เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียร	19	65.52
ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรม/แอปพลิเคชัน ในการเรียนออนไลน์	12	41.38
ทักษะเกี่ยวกับโปรแกรม แอปพลิเคชัน ในการเรียนออนไลน์	8	27.59

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อมูลการเตรียมความพร้อมของผู้เรียน	จำนวน	ร้อยละ
การจัดสรรเวลาในการเรียนออนไลน์	7	24.13
ความรับผิดชอบในการเรียนออนไลน์	5	17.24
จัดสรรสถานที่ในการเรียนออนไลน์	3	10.34

จากตาราง 5 ด้านการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ พบว่า การเตรียมความพร้อมอุปกรณ์การเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต มือถือ มีจำนวนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เสถียร ร้อยละ 65.52 ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรม/แอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์ ร้อยละ 41.38 และทักษะเกี่ยวกับโปรแกรม แอปพลิเคชันที่ใช้ในการเรียนออนไลน์ ร้อยละ 27.59

ตาราง 6 องค์ประกอบพื้นฐานในการเรียนออนไลน์

ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานการเตรียมความพร้อม	จำนวน	ร้อยละ(100)
1. เนื้อหาที่จะเรียน	20	68.96
2. ระบบการบริหารจัดการ	25	86.21
3. การประเมินผล	20	68.96
4. ช่วงเวลาการเรียนการสอน	18	62.07
5. การทดสอบหรือแบบทดสอบ	8	27.59
6. ระบบหรือแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับผู้เรียน	20	68.96
- E-learning	20	100.00
- Google Classroom	18	90.00
- Zoom	11	55.00

จากตาราง 6 ด้านองค์ประกอบพื้นฐานในการเรียนออนไลน์ พบว่า ส่วนใหญ่ข้อมูลองค์ประกอบพื้นฐานการเตรียมความพร้อมด้านการบริหารจัดการมากที่สุด ร้อยละ 86.21 รองลงมา คือ เนื้อหาที่จะเรียน การประเมินผล และระบบหรือแอปพลิเคชันที่เหมาะสมกับผู้เรียน ร้อยละ 68.96 โดยระบบหรือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์ที่เหมาะสมกับผู้เรียน ส่วนใหญ่นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่า E-learning มีความเหมาะสมกับการเรียนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม ร้อยละ 100.00 รองลงมา คือ Google Classroom ร้อยละ 90.00 และ Zoom ร้อยละ 55.00

ตาราง 7 ช่องทางการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์

ข้อมูลช่องทางการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์	จำนวน	ร้อยละ(100)
1. การสื่อสารแบบทางเดียว	2	6.90
- เป็นการเรียนรู้ที่ง่าย	1	3.45
- เป็นการสื่อสารที่ไม่เกิดความสับสน	1	3.45
2. การสื่อสารแบบสองทาง	24	82.76
- เป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถซักถามข้อสงสัยในระหว่าง	11	37.93
- เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน	8	27.59
- ช่วยในการประเมินความเข้าใจของผู้เรียน	5	17.24
3. การสื่อสารผสมผสานทั้งสองแบบ	3	10.34
- การจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์	3	10.34

จากตาราง 7 พบว่า ช่องทางการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าการสื่อสารแบบสองทาง (Two Way Communication) มีความเหมาะสม ร้อยละ 82.76 โดยให้เหตุผลว่าการสื่อสารสองทางเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้สามารถซักถามข้อสงสัยในระหว่างเรียน ร้อยละ 37.93 รองลงมา คือ เป็นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ร้อยละ 27.59 ช่วยในการประเมินความเข้าใจของผู้เรียน ร้อยละ 17.24 ส่วนการสื่อสารผสมผสานทั้งสองแบบ (สองทางและทางเดียว) มีความเหมาะสม ร้อยละ 10.34 โดยเหตุผลว่าการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์มีความยืดหยุ่นตามสถานการณ์ ร้อยละ 10.34 และการสื่อสารทางเดียว (One Way Communication) มีความเหมาะสม ร้อยละ 6.90 โดยเหตุผลว่าเป็นการเรียนรู้ที่ง่าย ร้อยละ 3.45 รองลงมา คือ เป็นการสื่อสารที่ไม่เกิดความสับสน ร้อยละ 3.45 ด้านข้อมูลจากคำถามปลายเปิดพบว่าข้อเสนอแนะด้านความจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่างแสดงความคิดเห็นว่า “ปัจจุบันสถานศึกษาส่วนใหญ่ยังไม่ได้จัดการเรียนการสอนออนไลน์อย่างเต็มรูปแบบเมื่อมีการระบาดของโรคของโรคไวรัสโควิด COVID-19 ผู้สอนต้องมีการวางแผนการสอนออนไลน์อย่างเป็นระบบ” “โดยการใช้ช่องทางที่หลากหลายเพื่อการพัฒนาผู้เรียน” “การเรียนออนไลน์เป็นทางเลือกที่ดีในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ไม่สามารถเข้าเรียนในห้องได้ตามปกติ” การเรียนในห้องอาจจะหยุดได้ แต่การเรียนรู้นี้ไม่ควรหยุด”

3. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ได้จากการวิจัย คือ PIC Model ดังนี้ 1) การเตรียมความพร้อมผู้เรียน (Preparation of learners) ประกอบด้วย 1.1 อุปกรณ์การเรียน 1.2 เครือข่ายอินเทอร์เน็ต 1.3 ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรม/แอปพลิเคชัน 1.4 ทักษะเกี่ยวกับโปรแกรม/แอปพลิเคชัน 2) องค์ประกอบพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน (Instructional Management) ประกอบด้วย 2.1) การบริหารจัดการ 2.2) เนื้อหาที่เรียน 2.3) การประเมินผล 2.4) ช่วงเวลาในการเรียน 2.5) แบบทดสอบ 2.6) ระบบ E-learning และ 3) ช่องทางการสื่อสารในการเรียน (Communication channels) คือ การสื่อสารแบบสองทาง (ภาพ 2)

รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม
สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

ภาพ 2 แสดง PIC Model

ตาราง 8 แสดงจำนวนและร้อยละ ความเป็นไปได้ของ PIC Model

ความเป็นไปได้ของ PIC Model	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1. มีความเหมาะสมในการนำมาจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์	14 (48.27)	14 (48.27)	1 (3.46)	0 (0.00)	0 (0.00)
2. มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหา	16 (55.17)	13 (44.83)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
3. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์	15 (51.72)	12 (41.38)	2 (6.90)	0 (0.00)	0 (0.00)
4. ตามความต้องการของนักศึกษา	11 (37.93)	13 (44.83)	5 (17.24)	0 (0.00)	0 (0.00)
5. ส่งเสริมภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีตามสภาพปัจจุบัน	19 (65.51)	9 (31.03)	1 (3.46)	0 (0.00)	0 (0.00)
6. สามารถนำมาจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ได้จริง	18 (62.06)	10 (34.48)	1 (3.46)	0 (0.00)	0 (0.00)
7. ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทุกเวลา ทุกสถานที่	19 (65.51)	9 (31.03)	1 (3.46)	0 (0.00)	0 (0.00)
8. ทำหายทั้งผู้สอนและผู้เรียน	21 (72.41)	7 (24.14)	1 (3.46)	0 (0.00)	0 (0.00)
9. PIC Model ทั้ง 3 องค์ประกอบ มีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้	15 (51.72)	14 (48.28)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)
10. ภาพรวมของ PIC Model	16 (55.17)	13 (44.83)	0 (0.00)	0 (0.00)	0 (0.00)

จากตาราง 8 ผลการประเมินความเป็นไปได้ของ PIC Model พบว่า มีความเหมาะสมในการนำมาจัดการเรียนการสอนระดับมากที่สุด ร้อยละ 48.27 ระดับมาก ร้อยละ 48.27 และระดับปานกลาง ร้อยละ 3.46 มีความเหมาะสมกับสภาพปัจจุบันและสภาพปัญหาระดับมากที่สุด ร้อยละ 55.17 ระดับมาก ร้อยละ 44.83 PIC Model ส่งเสริมการเรียนรู้แบบออนไลน์ระดับมากที่สุด ร้อยละ 51.72 ระดับมาก ร้อยละ 41.38 และระดับปานกลาง ร้อยละ 6.90 PIC Model เป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ตามความต้องการของนักศึกษา ระดับมากที่สุด ร้อยละ 37.93 ระดับมาก ร้อยละ 44.83 และระดับปานกลาง ร้อยละ 17.24 ส่งเสริมภาวะผู้นำทางเทคโนโลยีตามสภาพปัจจุบันระดับมากที่สุด ร้อยละ 65.51 ระดับมาก ร้อยละ 31.03 และระดับปานกลาง ร้อยละ 3.46 เป็นสามารถนำมาจัดการเรียนการสอนได้จริง ระดับมากที่สุด 62.06 ร้อยละ ระดับมาก ร้อยละ 34.48 และระดับปานกลาง ร้อยละ 3.46 ส่งเสริมการเรียนรู้แบบทุกเวลา ทุกสถานที่ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 65.51 ระดับมาก ร้อยละ 31.03 และระดับปานกลาง ร้อยละ 3.46 ทำหายทั้งผู้สอนและผู้เรียนระดับมากที่สุด ร้อยละ 72.41 ระดับมาก ร้อยละ 24.14 และระดับปานกลาง ร้อยละ 3.46 องค์ประกอบพื้นฐานทั้ง 3 ด้าน ของ PIC Model มีความเป็นไปได้ในการนำมาใช้ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 51.72 ระดับมาก ร้อยละ 48.28 และภาพรวม PIC Model เป็นรูปแบบที่เป็นไปได้ในการนำมาจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ระดับมากที่สุด ร้อยละ 55.17 และระดับมาก ร้อยละ 44.80 ด้านข้อมูลจากคำถามปลายเปิด พบว่า ข้อเสนอแนะความเป็นไปได้ของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์โดยใช้ PIC Model “หลักสูตรควรมีการเตรียมความพร้อมในด้านต่าง ๆ ตาม PIC Model ให้เป็นรูปธรรมเพื่อนำสู่การปฏิบัติ” “ควรจัดตั้งทีมงานดำเนินการ” “ขับเคลื่อนอย่างต่อเนื่องเพราะเป็นแนวคิดที่ดี”

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมของนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา 5 ด้านพบว่า ด้านความจำเป็นในการเรียนออนไลน์ นักศึกษาแสดงความคิดเห็นว่ามีความจำเป็นในการเรียนออนไลน์ร้อยละ 100 เนื่องจากการระบาดของโรคไวรัสโควิด COVID-19 ที่เกิดขึ้นทำให้ไม่สามารถเข้าเรียนในห้องเรียนได้ตามปกติ รวมทั้งความร่วมมือตามมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมในการป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อและเพื่อให้การเรียนการสอนไม่หยุดชะงักการเรียนออนไลน์จึงมีความจำเป็นสำหรับสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ด้านความพร้อมในการเรียนออนไลน์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่แสดงความคิดเห็นว่ามีความพร้อมร้อยละ 75.86 เนื่องจากมีความเหมาะสมกับสถานการณ์ซึ่งเป็นแนวคิดของการเรียนรู้เชิงรุกที่เน้นการลงมือทำ ด้านการเตรียมความพร้อมของผู้เรียนในการเรียนออนไลน์ พบว่า นักศึกษาให้ความสำคัญในการเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์การเรียน เช่น คอมพิวเตอร์ แท็บเล็ต มือถือ ร้อยละ 100 เนื่องจากการระบาดของโรคไวรัสโควิด COVID-19 ที่เกิดขึ้นเป็นการระบาดที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วกระทันหันทำให้การเตรียมความพร้อมด้านอุปกรณ์เพื่อใช้ในการเรียนออนไลน์มีความสำคัญ ด้านองค์ประกอบพื้นฐานในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย การบริหารจัดการ เนื้อหาที่จะเรียน การประเมินผล ช่วงเวลาการเรียนการสอน การทดสอบหรือแบบทดสอบ และระบบหรือแอปพลิเคชันในการเรียนออนไลน์ สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dhammametha (2014) ที่แบ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ออกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เนื้อหาและสื่อการเรียน 2) ระบบสารสนเทศ 3) ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน 4) ระบบการวัดและการประเมินผล 5) ระบบสนับสนุนการเรียน และ 6) ผู้สอนและผู้เรียน และด้านช่องทางการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ พบว่า การสื่อสารแบบสองทางมีความเหมาะสม เนื่องจากเป็นการสื่อสารที่สามารถตรวจสอบความเข้าใจที่ตรงกันระหว่างผู้สอนและผู้เรียนเพื่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเรียนการสอนออนไลน์

2. รูปแบบการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมสำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ได้จากการวิจัย คือ PIC Model ประกอบด้วย 1) การเตรียมความพร้อมผู้เรียน (preparation of learners) ประกอบด้วย 1.1) อุปกรณ์การเรียน 1.2) เครือข่ายอินเทอร์เน็ต 1.3) ความรู้เกี่ยวกับโปรแกรม/แอปพลิเคชัน 1.4) ทักษะเกี่ยวกับโปรแกรม/แอปพลิเคชัน 2) องค์ประกอบพื้นฐานในการจัดการเรียนการสอน (Instructional Management) ประกอบด้วย 2.1) การบริหารจัดการ 2.2) เนื้อหาที่เรียน 2.3) การประเมินผล 2.4) ช่วงเวลาในการเรียน 2.5) แบบทดสอบ 2.6) ระบบ E-learning และ 3) ช่องทางการสื่อสารในการเรียน (Communication channels) เป็นการสื่อสารแบบสองทางสามารถอธิบายได้ว่า รูปแบบ PIC Model เป็นรูปแบบการเรียนออนไลน์สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ภายใต้อายุพื้นฐานในระยะเริ่มต้นของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์เพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม โดยรูปแบบ PIC Model มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Bill Pelz (2003) เกี่ยวกับหลัก 3 ประการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการเรียนออนไลน์ ประกอบด้วย 1) การยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง 2) การสอนที่มีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และ 3) สภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Dhammametha (2014) ที่แบ่งองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ออกเป็น 6 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) เนื้อหาและสื่อการเรียน 2) ระบบสารสนเทศ 3) ระบบการสื่อสารและปฏิสัมพันธ์ทางการเรียน 4) ระบบการวัดและการประเมินผล 5) ระบบสนับสนุนการเรียน และ 6) ผู้สอนและผู้เรียน และสอดคล้องกับ Ministry of Education (2005) ที่กำหนดมาตรฐานสำหรับสถาบันการศึกษาที่จะจัดการเรียนการสอนทางไกลที่ใช้เครือข่ายอิเล็กทรอนิกส์ ระบบการจัดการเรียนการสอนอิเล็กทรอนิกส์ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ต้องมียุทธศาสตร์ประกอบดังต่อไปนี้ 1) โยมเพจ 2) การนำเสนอเนื้อหาสาระ 3) แหล่งทรัพยากร 4) แหล่งสืบค้นความรู้เสริม

จากภายนอก 5) ห้องปฏิบัติการทางอิเล็กทรอนิกส์ 6) ศูนย์สื่อสตัทส์ 7) การประเมิน 8) บ้ายประกาศ 9) ห้องสนทนา 10) การสื่อสารทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ 11) คำถามพบบ่อย 12) ข้อมูลส่วนบุคคล

3. ความเป็นไปได้ของการจัดการเรียนการสอนโดยใช้ PIC Model พบว่า มีความเป็นไปได้ในการนำไปใช้ในระดับมากที่สุดทุกด้าน อธิบายได้ว่า รูปแบบ PIC Model ที่ได้จากการวิจัยเป็นรูปแบบที่เกิดจากความความต้องการของนักศึกษาจึงมีความเหมาะสม โดยสอดคล้องกับแนวคิดการเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งเป็นความท้าทายทั้งผู้สอนและผู้เรียนในสถานการณ์ปัจจุบันเพื่อรองรับมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต

ข้อจำกัดในการวิจัย ผู้วิจัยยังไม่สามารถนำ PIC Model มาทดลองใช้เนื่องจากเป็นช่วงปลายเทอมและเป็นช่วงของการเตรียมความพร้อมด้านต่าง ๆ ของ PIC Model โดยได้วางแผนในการเตรียมเพื่อจัดทำรูปแบบและทดลองใช้ในภาคการศึกษาต่อไป

การนำผลการวิจัยไปใช้

รูปแบบ PIC Model สามารถนำมาบริหารจัดการและนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ภายใต้ปัจจัยสำเร็จด้านอื่นๆ เช่น ความครอบคลุมของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตภายในมหาวิทยาลัย เป็นต้น รวมทั้งเป็นการเตรียมความพร้อมด้านผู้สอน ผู้เรียน และระบบการบริหารจัดการ หากเกิดสถานการณ์ที่ต้องมีมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคมในอนาคต

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาปัจจัยสำเร็จในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์สำหรับนักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนรูปแบบ PIC Model

References

- Bill Pelz. (2003). (My) Three Principles of Effective Online Pedagogy. *Journal of Asynchronous Learning Networks*, 14(1), 103-116.
- Buason, R. (2009). *Research and Development of the Educational Process*. Bangkok: Samai.
- Dhammametha, T. (2014). *E-Learning: from Theory to Practice*. Bangkok: Office of the Higher Education Commission. (in Thai)
- Mezirow, J. (2002). *Learning to Think Like an Adult: Core Concepts of Transformation Theory*. In: Mezirow J, ed. *Learning as Transformation: Critical Perspectives on a Theory in Progress*. Jossey Bass.
- Ministry of Education. (2005). *Learning and Teaching Management That Focuses on the Student Center*. Bangkok: Ministry of Education. (in Thai)
- Siritarungsri, B. (2020). The Management of Online Learning and Teaching: Towards the Professional Standards Framework for Teaching and Supporting Learning in Higher Education. *The Journal of Chulabhorn Royal Academy*, 2(3), 1-17. (in Thai)
- Sriwachirangkoon, B. (2019). The Development Model of Praborommarajchanok Institute's Massive Open Online Course (PI-MOOC). *Journal of Health Science Boromarajonani College of Nursing Sunpasitthiprasong*, 3(1), 33-51. (in Thai)